

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาคนในด้านต่าง ๆ นับตั้งแต่เกิดจนตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของตนเองในการที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงการเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืนและยั่งยืนในสภาพการแข่งขันของโลกในศตวรรษที่ 21 ประเทศชาติจะอยู่รอดได้ ขึ้นอยู่กับคุณภาพประชากรของประเทศ และปัจจัยที่ส่งเสริมให้ประชากรมีคุณภาพก็คือการฝึกอบรมและการจัดการศึกษา (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543 : 27) ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยกำหนดสิทธิและหน้าที่ทั้งของรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในมาตรา 49 ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติและได้กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มีเป้าหมายมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 5) และกำหนดโครงสร้างกระบวนการจัดการศึกษาโดยยึดหลักเอกภาพด้านนโยบาย แต่หลากหลายในการปฏิบัติ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาลงสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม รัฐบาลจึงได้สนองเจตนารมณ์ดังกล่าว โดยมีนโยบายมุ่งเน้นพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้การศึกษาสร้างชาติสร้างคนและสร้างงาน โดยการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้ชีวิตมีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพในประเทศนั้น จำเป็นต้องมีแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในแต่ละวัย แต่ละระดับการศึกษา ให้ได้รับการศึกษาที่ทัดเทียมกันและบรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยมีหลักสูตรเป็นแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ เพื่อการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตลอดจนส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมไปถึงขั้นการตั้งสมมติฐานที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ

ประสบผลสำเร็จในการสร้างองค์ความรู้ มีชีวิตอยู่ในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคมและโลก ได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้พัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. 2536 ซึ่งขณะนั้นเรียกตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ว่าการศึกษาาระดับก่อนประถมศึกษา และเพื่อให้การศึกษาระดับนี้มีมาตรฐานเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้กรมวิชาการ จัดทำแนวการจัดประสบการณ์ และพัฒนาหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ซึ่งมีการพัฒนาปรับปรุงมาโดยตลอด ในปี พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษาขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และสภาพ การเปลี่ยนแปลงของสังคม คณะกรรมการดังกล่าวจึงได้พัฒนาปรับปรุงและปรับเปลี่ยนหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์ และประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2546 เป็นหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็ก และผู้สอน ใช้เป็นกรอบแนวทาง ในการเลี้ยงดูเด็ก สถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยได้เติบโตมีพัฒนาการทุกด้าน อย่างสมดุล เหมาะสมกับวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (กรมวิชาการ. 2546 : คำนำ)

การจัดการศึกษาแต่ละระดับมีจุดหมายที่แตกต่างกันไป สำหรับในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดการศึกษา เด็กวัยนี้เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต เป็นวัยที่ เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด เป็นวัยสดใส มองโลกสวยงาม มีความสงสัยใคร่รู้ จินตนาการกว้างไกล วัยนี้เป็นวัยที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ในการอบรมเลี้ยงดู หากได้รับการเลี้ยงดู ส่งเสริมอย่างถูกต้อง เท่ากับเป็นการวางรากฐานดี ๆ ให้กับเด็กปฐมวัย ดังนั้นในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนี้ จึงมีจุดหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้เจริญเติบโตอย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความแตกต่างของบุคคลเพื่อให้เด็กเกิดความสุข ในการเรียนรู้เกิดทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่พึงประสงค์ให้กับเด็ก โดยมีปรัชญาว่าการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการ ของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ ความเป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กรมวิชาการ. 2546 : 3)

การกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษาใหม่ ที่ยึดหลักเอกภาพด้านนโยบาย แต่หลากหลาย การปฏิบัติสู่สถานศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษา ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของปัญหา ความต้องการ จุดเด่น เอกลักษณ์ ของชุมชน สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษา และชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่าเต็มตามศักยภาพ ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน.2546 : 100) สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ในส่วนของหลักสูตรแกนกลางสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษา และบทบาทสำคัญของสถานศึกษาในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา คือ สถานศึกษาต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง นอกเหนือจากหน้าที่การสอน หลักสูตรสถานศึกษา จะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สถานศึกษาต้องศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นและในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องเป็นความร่วมมือร่วมใจ ของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา รวมไปถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนที่จะระดมความคิด ประสพการณ์มาใช้ในการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สาระการเรียนรู้รายปี การจัดประสพการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการสื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อการกำหนด หลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.2546 : 103)

จากการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการหลักสูตร โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทยที่เปิดโอกาสให้ สถานศึกษาได้กำหนดกรอบทิศทางด้านการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษา และ บริบทของชุมชน ท้องถิ่น จึงถือเป็นการกิจสำคัญยิ่งของสถานศึกษาที่จะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนการระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษา และชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่าและเต็มตามศักยภาพ การดำเนินการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในระยะเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง ย่อมส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรมของบุคคลและองค์กร ซึ่งจะส่งผลต่อความก้าวหน้าในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดจันทบุรี (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2547 : 14) ในปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมาได้ดำเนินการจัดอบรมให้ผู้บริหาร และครุมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

ตลอดจนการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้ผู้บริหารและครูสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เป็นหน่วยงานการศึกษาอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ได้ร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี วางแผนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ให้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย โดยจัดประชุมปฏิบัติการให้ความรู้และแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย รวมไปถึงการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน และการประชุมสัมมนาทบทวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งปรากฏว่าสถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยครบทุกโรงเรียนและได้นำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปใช้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรีว่า สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด และมีปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมากน้อยเพียงใด และหาสาเหตุที่มาจากปัญหาในการบริหารหลักสูตร โดยมีการบริหารหลักสูตร ใน 7 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงพัฒนา (กรมวิชาการ, 2546 : 5) เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้สำหรับการส่งเสริมสนับสนุน และเป็นข้อมูลของสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาสาเหตุของปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี

### ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณา แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ตลอดจนเป็นข้อมูล

เสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการนิเทศการพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนและครูในสังกัด ให้มีศักยภาพในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยต่อไป

### ขอบเขตของการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้  
ขั้นที่ 1 ประชากร คือ ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 17 โรงเรียน

โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละ โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน ทั้งหมด 51 คน  
ขั้นที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนเอกชนจังหวัดจันทบุรีที่มีปัญหามากที่สุด จำนวน 3 โรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 1 คน

#### ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
2. ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
3. สาเหตุของปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

### นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. **สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย** หมายถึง การดำเนินการในการนำหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น โดยนำข้อมูลสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการของชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำนวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน โดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยดำเนินการบริหารหลักสูตรใน 7 ด้าน คือ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผน ดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงาน และ 7) การปรับปรุงพัฒนา

**1.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาสร้างความตระหนัก โดยการอบรมประชุมชี้แจงให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญ ความจำเป็น ที่ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ที่ให้การสนับสนุน ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายรับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา

**1.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ ในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็ก โครงสร้างเวลาเรียน สารการเรียนรู้รายปี/รายชั้น สื่อและแหล่งเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การจัดทำแผน การจัดประสบการณ์ตามแนวทางหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตามความต้องการ ของชุมชนและสถานศึกษาที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

**1.3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง แผนดำเนินการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน ที่แสดงถึงกระบวนการ วิธีการ ระยะเวลา การประชาสัมพันธ์ การอบรมบุคลากร การแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบ การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน

**1.4 การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ** หมายถึง การดำเนินการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ โดยมีผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรมทุกฝ่าย มีอิสระ และมีความพึงพอใจในผลงาน

**1.5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล** หมายถึง การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล อย่างเป็นระบบ มีวิธีการ เครื่องมือในการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างชัดเจน มีการบันทึกข้อมูล การนิเทศ แนวทางการปรับปรุงพัฒนา และมีการชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบผลการนิเทศติดตามและประเมินผล ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถนำไปใช้อย่างเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาได้

**1.6 การสรุปผลการดำเนินงาน** หมายถึง การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ต้องมีเอกสารผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การปรับปรุง และ พัฒนาเป็นรูปธรรม

**1.7 การปรับปรุงพัฒนา** หมายถึง การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน โดยประชุมชี้แจง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานและมีการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานร่วมกัน โดยประสานความร่วมมือ จากทุกฝ่ายและใช้หลักการมีส่วนร่วม

2. **ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง สภาพความขัดแย้งหรือสภาพการดำเนินการที่ยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน คือ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงาน และ 7) การปรับปรุงพัฒนา

3. **สาเหตุของปัญหา** หมายถึง ต้นเหตุ หรือเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี

4. **ผู้บริหารโรงเรียน** หมายถึง ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี

5. **หัวหน้าฝ่ายวิชาการระดับปฐมวัย** หมายถึง ครูที่สอนในระดับชั้นอนุบาลศึกษา และ มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในส่วนของการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย

6. **ครูผู้สอนปฐมวัย** หมายถึง ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 – 3 โรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี

7. **โรงเรียนเอกชน** หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในภาคเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

#### กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี จำแนกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2546 : 5)

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ
5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
6. ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน
7. ด้านการปรับปรุงพัฒนา

ผู้วิจัยได้แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

**การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา**

**ปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดจันทบุรี**

จำแนกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
4. ด้านการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ
5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
6. ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน
7. ด้านการปรับปรุงพัฒนา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย